

Filozofsko-teološki institut Družbe Isusove
Izabrana pitanja SZ:
Vjera i politika u Starom zavjetu

Božji narod

**O poimanju naroda u
Petoknjižju
(Izl 24 u širem kontekstu)**

Nepoznati Bog Izraelov

- עַמִּי *'ammî* “moj narod” (Izl 3,7) – tko?
 - Dobro vidio (usp. Post 1) *poniženje*
 - Krik boli kao u Post 4,10 (צַעַק *ša'ak*)
 - blisko poznavanje (יָדַע *jada'*) *boli*
- Motiv Izlaska u 5,1.3?
 - “da slavi svetkovinu za יהוה” (5,1);
“da prinesemo žrtvu” (5,3)
- “Pusti narod moj!” (5,1)
 - – čiji zahtjev, kome?
 - Bog Faraonu
- “Ne znam ga”, “neću pustiti” (5,2)
 - Bog Izraelov (Post 33,20)
- Usp. 5,3 s 3,18!
- Božji zahtjev: “da mi služe”
(4,23; 7,16.26; 8,16; 9,1.13; 10,3)

- Religija? (5,4s)
- odvrćanje od posla
- Rezultat u 5,6?
- Pogoršanje

Gospodin kraljuje

- Kada su “zajednica”
עדת ישראל *‘adat jiśra’el* (12,3)?
 - Kod Pashe
 - עדה *‘edâ* svjedočenje – očevici
 - *Kakvu ulogu ima Bog u 15,18? Rok?*
- יהוה kraljuje – zauvijek 15,18
- Oslobođenje pomoću אות *’ôṭ* (4,28)
 - *znakovima* – “sva znamenja” (4,28)
 - Izbavljenje u kritičnom trenutku (14,10)
 - *Teološka nakana iz 7,5?*
- “Egipat će spoznati da sam ja יהיה”
7,5; 14,4.18 usp. 14,25

Ne-etničko definiranje

- Tko *izlazi* iz kuće ropstva (Izl 12,38)
- “Mnoštvo drugoga svijeta”
 - Kako je stvoren narod prema 19,4?
- “k sebi sam vas doveo” – odakle v5?
- Iz svih naroda (v5)
 - Narod u v5s?
- Božje vlasništvo, svećenici
- גוי קדוש *gôj qadôš* (“sveti pogani”)
 - Mojsijeva vlast? (Izl 14,31; 19,9)
- Od Boga
- Vjerodostojna, pouzdana (14,31)
- Vječna (19,9 usp. Mt 5,18)
- Razgovor s Bogom razlog

Konstituiranje Božjega naroda

- Otvoreno ponuđena pogodba (Izl 19,5)
- **KS: “pokoravati se” – *Slušati glas***
- ***Čuvati savez* (usp. vrt u Post 2,15)**
- **בריתי *b'erîti* “moja obveza”**
(usp. Post 6,18)
 - Tko odlučuje u 24,3.7?
- **Zajednička, ponovljena odluka**
- **Slušanje: stav srca (24,7)**
 - Što se ispunja u 24,5.8?
- **Žrtve (5); krv saveza (8)**
- **Najavljeno bogoslužje (usp. 3,18)**
 - Kako se zove Zakon u 24,7?
 - Knjiga Saveza – pred zajednicom
 - uz oltar

Prijenos vlasti na Jošuu

- Tko odabire nasljednika u Br 27,18?
- Bog – za koju dužost (Pnz 1,38; Br 34,17)?
 - Uvesti narod u zemlju
 - Podijeliti baštinu
 - Zajedno sa svećenikom Br 34,17; Pnz 1,38
- Izvršavaju Jš 14,1; 19,51
 - Tko svjedoči prijenosu vlasti (Br 27,19; Pnz 31,7)?
- כל ישראל – sav Izrael
 - Ohrabrenje i orijentir Jošui u Pnz 31,8?
- יהוה ide pred tobom
- “Obred” u Br 27,23; Pnz 34,9?
- “ređenje”
 - Izvor Jošuinu autoriteta prema 34,9?
- činili što je יהוה naredio Mojsiju
- “Savez u Moabu” zbog prijenosa vlasti 1.11.40.

Uspostava kraljevstva (1 Sam 8)

"Samuel At Ramah"
By James Tissot (1836-1902)

**Problem zemaljskoga-ljudskoga
kralja**

Samuel i kraljevstvo

- Što želi narod (מִלֵךְ *mælcæk* 1 Sam 8,10.19)?
- העם *ha'am* traži kralja
 - Predstavnici u v4?
 - Starješine
- Uloga kralja: v5s.20
- *sudac* (שֹׁפֵט *šafaṭ* KS: da vlada v5s.20) i vojskovođa (v20)
 - Samuelov osjećaj i procjena u v6?
- Nezadovoljstvo i neslaganje
 - Kako reagira u v6.21
- Molitvom
- odgovor? (7-9.22)

Zašto kralj?

- *slušaj glas naroda* (1 Sam 8,7.9.22)
 - מִשְׁפַּט הַמֶּלֶךְ *mišpat hammœlœk* (v9)
 - v11-18: bit ćete mu *sluge* עֲבָדִים ‘*abadîm*
 - בית עֲבָדִים *bet ‘abadîm* Izl 13,3 itd. (12x)
 - Narod ne prihvaća razloge (1 Sam 8,19)
 - Oni *ne slušaju glas* (v19)
 - Na što usmjereni (v20)?
 - “naši ratovi” (v20)
 - Tko će postaviti kralja (v22)?
 - Prorok (vjera i politika!)
- Razlozi za uspostavu (v1.3.5):
 - Samuel *star* (v1.5)
 - Nasljednici (v3.5)
 - Loši – dobit, mito (v3)
 - Iskrivljuju *mišpat* (v3)

SAMUEL BLESSING SAUL
And when Samuel saw Saul, the Lord said unto him, Behold the man whom I spoke to thee of: for I will make him ruler over my people. ... (1 Samuel 9: 17)

Teološka problematika

- Po kojem uzoru u 1 Sam 8,5.20?
- Kao kod svih גוֹיִם *gôjîm*
- “Odbacili su mene” (v7)
 - Odbačen Bog kralj (v7s)
 - Konstanta od izbavljenja v8
 - Kome *desetina* v15.17?
 - kralju
- Pritužbe (v18)?
- neće biti uslišane (v18)
- >>> Bog poštuje slobodu
 - Uspjeh u v22?
 - “Svaki u svoj grad”

